

TIKRINIMŲ DĖL ASMENS VAIZDO DUOMENŲ TVARKYMO TEISĖTUMO ĮMONĖSE, VALDANČIOSE AUTOBUSŲ PARKUS, REZULTATŲ APIBENDRINIMAS

2015-09-15

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – VDAI), siekdama išsiaiškinti asmens vaizdo duomenų tvarkymo teisėtumą, susirašinėjimo būdu atliko asmens duomenų tvarkymo teisėtumo patikrinimus 35 įmonėse, valdančiose autobusų parkus (toliau – Įmonės).

Tikrinimo metu nustatyta, kad 19 Įmonių nevykdo vaizdo stebėjimo, t. y. netvarko asmens vaizdo duomenų, o 16 Įmonių nustatyti Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (toliau – ADTAĮ) pažeidimai.

ADTAĮ trečiajame skirsnyje reglamentuotas vaizdo stebėjimas. ADTAĮ 20 straipsnio 1 dalyje yra numatyta, kad duomenų valdytojas užtikrina, jog prieš patenkant į patalpas ar teritoriją, kurioje vykdomas vaizdo stebėjimas, būtų aiškiai ir tinkamai pateikiama ši informacija: 1) apie vykdomą vaizdo stebėjimą; 2) duomenų valdytojo juridinio asmens pavadinimas, kodas ir kontaktinė informacija (adresas arba telefono ryšio numeris).

Tikrinimo metu nustatyta, kad 11 Įmonių netinkamai įgyvendina ADTAĮ 20 straipsnyje įtvirtintą duomenų subjekto teisę žinoti apie jo asmens duomenų tvarkymą: informaciniuose ženkluose nėra pateikiama informacija apie vaizdo stebėjimą vykdančią duomenų valdytoją (t. y. jo pavadinimą), juridinio asmens kodą ir kontaktinę informaciją (adresą arba telefono ryšio numerį).

Taip pat nustatyta, kad 6 Įmonių asmens vaizdo duomenų saugojimo terminas nėra nustatytas, o 7 Įmonėse nustatytas asmens duomenų saugojimo terminas neatitiko ADTAĮ nustatytų reikalavimų (t.y. nėra nustatytas konkretus duomenų saugojimo terminas (pvz., vaizdo duomenys saugomi tol, kol užsipildo diskas, o po to informacija rašoma ant viršaus), nustatytas per ilgas asmens duomenų saugojimo terminas (pvz., 2 ar 3 mėnesiai). Pagal ADTAĮ 4 straipsnį asmens duomenys saugomi ne ilgiau, negu to reikalauja duomenų tvarkymo tikslai. Kai asmens duomenys nebereikalingi jų tvarkymo tikslams, jie turi būti sunaikinami, išskyrus tuos, kurie įstatymų nustatytais atvejais turi būti perduoti valstybės archyvams. Remiantis minėta įstatymo nuostata, duomenų valdytojas turi nustatyti konkretų (ne minimalų ar maksimalų) asmens duomenų saugojimo terminą. Duomenų saugojimo terminas turi būti pagrįstas ir turi būti nustatomas įvertinant poreikį tvarkyti asmens duomenis atsižvelgus į duomenų tvarkymo tikslus.

ADTAĮ 18 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad vaizdo duomenų tvarkymas turi būti nustatytas duomenų valdytojo patvirtintame rašytiniame dokumente, kuriame yra nurodomas vaizdo stebėjimo tikslas ir apimtis, vaizdo duomenų saugojimo terminas, priėjimo prie tvarkomų vaizdo duomenų sąlygos, šių duomenų naikinimo sąlygos ir tvarka bei nustatyti kiti reikalavimai teisėtam vaizdo duomenų tvarkymui.

ADTAĮ 30 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad duomenų valdytojas ir duomenų tvarkytojas privalo įgyvendinti tinkamas organizacines ir technines priemones, skirtas apsaugoti asmens duomenims nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo, o 2 dalyje VDAI nustato bendruosius reikalavimus organizacinėms ir techninėms duomenų saugumo priemonėms. VDAI direktoriaus 2008 m. lapkričio 12 d. įsakymu Nr. 1T-71 „Dėl bendrųjų reikalavimų organizacinėms ir techninėms asmens duomenų saugumo priemonėms patvirtinimo“ nustatyti Bendrieji reikalavimai organizacinėms ir techninėms asmens duomenų saugumo priemonėms (toliau – Bendrieji reikalavimai). Tikrinimo metu nustatyta, kad 6 Įmonės neturi dokumento, reglamentuojančio asmens vaizdo duomenų tvarkymą, kaip to reikalauja ADTAĮ 18 straipsnio 1 dalis, o 10 Įmonių reglamentuotas asmens vaizdo duomenų tvarkymas neatitinka ADTAĮ bei Bendrųjų reikalavimų (pvz., nėra nustatytas ir reglamentuotas konkretus ir pagrįstas vaizdo duomenų saugojimo terminas bei duomenų saugojimo tvarka, duomenų subjektų teisių įgyvendinimo tvarka (koku būdu ir kokia tvarka bus nustatoma duomenų subjekto tapatybė, koku būdu ir kokia konkrečiai tvarka vaizdo įrašo nuotraukų duomenys ir (ar) vaizdo įrašas bus

teikiami duomenų subjektui, kaip bus vykdoma vaizdo peržiūra bei kaip užtikrinama trečiųjų asmenų, patekusių į vaizdo įrašą, apsauga); techninės duomenų saugumo priemonės, skirtos apsaugoti asmens duomenims nuo neteisėto atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo; nėra numatytas įpareigojimas darbuotojams tvarkantiems asmens duomenis saugoti asmens duomenų paslaptį bei nėra numatytas įpareigojamas *pasirašytinai* supažindinti su asmens vaizdo duomenų tvarkymą reglamentuojančiu dokumentu Įmonės darbuotojus tiek dirbančius, tiek patenkančius į vaizdo kamerų stebimą teritoriją (patalpas) ir kt.).

Tikrinimo metu nustatyta, kad Įmonėse nėra sudaromos sąlygos duomenų subjektui susipažinti su savo asmens vaizdo duomenimis, nors ADTAĮ 25 straipsnis suteikia teisę gauti visą informaciją apie save, įskaitant ir vaizdo duomenis.

ADTAĮ 31 straipsnis nustato, kad asmens duomenys gali būti tvarkomi automatinio būdu tik kai duomenų valdytojas arba jo atstovas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka praneša VDAI.

16 Įmonių tvarkė asmens vaizdo duomenis prieš tai nepranešusios VDAI, kaip tai numato ADTAĮ 31 straipsnis (8 iš jų pranešimus apie asmens vaizdo duomenų tvarkymą automatinio būdu pateikė tikrinimo metu).

Įmonėms pateikti nurodymai pašalinti VDAI nustatytus pažeidimus.

Parengė Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos
Prevencijos skyriaus vyr. specialistė Dovilė Almanienė